

[Svend Nielsen.]

tre Linier fra Tyskerne, og i disse tre Linier staar der kort og godt, at der findes en kommunistisk Central et Sted ude omkring Glostrup, og at Aksel Larsen har sin Gang der. Foranstalt Undersøgelser! Og hvad skete der? Der skete det, at man satte et meget stort Apparat i Gang for at undersøge Egnen omkring Glostrup; vore Stillere fra før i Tiden blev afhørt, det blev undersøgt, hvem vi havde haft opstillet ved Valgene, og da hele dette Apparat havde været i Gang, og man ikke havde opnaaet noget Resultat, kunde man lade Tyskerne tilgaa Meddelelse om, at Sagen havde været undersøgt til Bunds, men at der ingen kommunistisk Central fandtes derude. Jeg vil tillade mig at spørge, om en saadan Optræden ogsaa kan falde ind under det, man her har hævdet, at det kun drejede sig om Beskyttelsesforanstaltninger. Jeg vil dog anse det for aldeles givet, at vort Partis Formand var bedre beskyttet, medens han var paa fri Fod, end da han senere blev arresteret og kom i Gestapos Fangenskab.

Første Næstformand (Westermann): Det ærede Medlem Hr. Kjærboel har Ordet for en kort Bemærkning.

Kjærboel: Det ærede Medlem Hr. Martin Nielsen spurgte mig om, hvad jeg foretog mig efter at have udsendt Skrivelserne af 23. December 1943 for at konstatere, hvorvidt man rettede sig efter de Direktiver, der var givet. Dertil skal jeg svare, at det kom ganske af sig selv, fordi vi hver evige, eneste Uge havde Henvendelser fra de paagældende interneredes Paarørende, og jeg personlig havde Besøg ved Modtagelserne om Torsdagen og ogsaa de øvrige Dage, saaledes at vi i Virkeligheden stod i uafsluttelig Rapport med de sociale Udvalg, som havde vanskeligt ved at forstaa, at man skulde rette sig efter de Direktiver, der var givet. Det var altsaa ikke saaledes, at vi bare sendte et Brev ud og saa lod fem være lige, men vi sørgede for stadig væk at faa at vide, hvad der blev udbetalt, og vi gjorde alt, hvad vi kunde, for at rette paa Forholdene paa en saadan Maade, at jeg selv synes, det blev forsvarligt, og i visse Tilfælde blev det saaledes, at de paagældende kunde opretholde deres Eksistens paa samme Maade, som de havde gjort det tidligere.

Første Næstformand (Westermann): Det ærede Medlem Hr. Aksel Møller har Ordet for en kort Bemærkning.

Aksel Møller: Den højtærede Finansministers Ord ved denne Lejlighed leder Erindringen tilbage til det, der skete den 28. August, det, som for mig betyder noget, for saa vidt som jeg havde Kendskab til det. Den højtærede Finansminister kunde i og for sig have fortalt, at vi var nogle ganske faa, der forinden vidste, at der var truffet Foranstaltninger til, i det Øjeblik der skete et Sammenbrud i det dansk-tyske Forhold og Tyskland vilde overtage Magten, at de internerede Kommuniste da blev løsladt. Det mislykkedes. Det mislykkedes efter min Opfattelse af to Grunde: dels fordi der ikke eksisterede tilstrækkelig Tillid til, at de Politifolk, der skulde udføre denne Gerning, paa Forhaand turde tage det Ansvar at søge Forbindelse med den daværende Justitsminister, og dels af den Grund, at da de skulde handle paa egen Haand og under eget Ansvar, turde de ikke og kunde de ikke rent menneskeligt komme til at handle, før der faktisk forelaa en tysk Reaktion, som viste, at nu var Begivenhederne i Udvikling, de Begivenheder, der var forudsat, for at Aktionen, Løsladelsen, skulde tage sin Begyndelse. Tyskerne kom overraskende til Horserødlejren, de kom Kl. 3,5. Først Kl. 4,15 kom det endelige Alarmsignal fra København til Horserød. I Løbet af den 28. August var Horserødlejren blev holdt underrettet om Udviklingen. Jeg talte selv med den ud paa Eftermiddagen ved Femtiden og oplyste da, at der paa dette Tidspunkt var Forhandlinger i Gang, men at alt tydede paa, at Forhandlingerne vilde falde negativt ud med et dansk Svar, som definitivt vilde kunne føre Begivenhederne til en Udvikling af den Karakter, som var forudsat. Der blev derefter fra Horserødlejren ringet til Direktoratet for Fængselsvæsenet, men der havde man paa det Tidspunkt, ca. Kl. 5,30 om Eftermiddagen, ingen Efterretninger kunnet give. Jeg for mit Vedkommende — det Løfte havde jeg givet — vilde, i det Øjeblik jeg vidste, at nu begyndte det, sætte mig i Forbindelse med Lejren igen. Jeg fik ikke Lejlighed til det, for det næste, jeg oplevede, var Arrestationen af mig selv. Derimod ved jeg, at Lejrledelsen vaagede hele Natten for at vente paa Ordre. Den kom. Men den kom for sent.

Første Næstformand (Westermann): Det ærede Medlem Hr. Martin Nielsen har Ordet for en kort Bemærkning.

Martin Nielsen: Som jeg allerede har sagt, kender jeg maaske bedre end de ærede